

PHẬT THUYẾT THẬP THIÊN NGHIỆP ĐẠO KINH

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 28/07/2000

Giảng tại: Tịnh tông Học hội Singapore

Việt dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Tập 40

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời mở kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, trang thứ bảy, hàng thứ hai từ dưới lên: “*Lại nữa, long vương! Nếu lìa nói dối thì được tám loại pháp mà trời khen ngợi. Những gì là tám? Một, miệng thường thanh tịnh, thơm mùi hoa ưu-bát.*” Hôm qua, tôi giảng đến chỗ này. Chúng ta xem tiếp câu thứ hai, đây đều là nói quả đức:

Hai, được người thế gian tin phục.

Cổ nhân thường nói: “*Người không giữ chữ tín thì không có chỗ đứng trong xã hội.*” Trong xã hội cổ đại Trung Quốc đối với chữ tín vô cùng coi trọng. Ngũ thường, “thường” là thường hằng, là nhất định không được mất đi, cho nên ngũ thường còn được gọi là “thường đạo”, cũng chính là đạo lý cơ bản làm người: nhân, nghĩa, lễ, trí, tín. Ở trong Phật pháp đối với chữ “tín” này cũng vô cùng xem trọng, trong Tịnh độ tông có ba điều kiện là “tín, nguyện, hạnh”. Ba điều kiện “tín, nguyện, hạnh” không chỉ là Tịnh độ tông mà bất luận tu học tông phái nào, bất luận là pháp môn nào đều không thể thiếu, đặc biệt là tín. Trong đại kinh đại luận, Phật nói rõ: “*Tín là nguồn của đạo, mẹ của các công đức*”, ý nghĩa của lời nói này tức là tín là cội nguồn để vào đạo, có thể sinh ra công đức, cho nên gọi là “mẹ của các công đức”, mẹ nghĩa là có thể sinh ra.

Hiện nay ở nước ngoài, người thường đi nước ngoài chắc đều nhìn thấy, người nước ngoài hiện nay đều dùng thẻ tín dụng, nếu bạn không có tín dụng thì bạn sẽ rất khó sinh tồn ở xã hội đó. Xã hội phát triển, tương lai có thể sẽ không dùng tiền mặt nữa, mà hoàn toàn dùng thẻ tín dụng, cho nên người nước ngoài rất coi trọng việc làm thế nào giữ chữ tín của mình. Họ coi trọng tín là vì lợi, còn nhà Phật coi trọng tín là vì đạo. Nếu như bạn thường xuyên nói dối thì lời nói của bạn không đáng tin. Chúng ta tiếp xúc với người, người khác có dùng nói dối đối xử với chúng ta hay không cũng không quan trọng lắm, chúng ta bị lừa một lần, bị lừa hai lần thì sẽ học được bài học, sẽ không bị lừa thêm lần thứ ba. Điều quan trọng nhất là bản thân chúng ta có nói dối hay không? Chúng ta có lừa gạt người

khác hay không? Thế nhưng trong xã hội hiện nay, nói dối đã trở thành một thói quen, vì sao vậy? Chỉ có dùng nói dối mới có thể bảo vệ mình, để bảo vệ quyền lợi của mình thì bạn không thể không nói dối. Thế nhưng bạn có nghĩ đến quyền lợi của mình rốt cuộc được bao nhiêu hay không? Vô cùng có hạn, còn sự tổn thất của bạn thật là quá lớn quá lớn. Cho dù bạn nói dối có thể có được cả trái đất này, bạn vẫn không thể tránh khỏi sinh tử luân hồi, vì bạn nói dối nên chắc chắn không thể ra khỏi tam giới, chắc chắn không thể vãng sanh Tịnh độ, điều này nếu bạn đem so sánh thì tổn thất của bạn là bao lớn? Chúng ta không hiểu rõ chân tướng sự thật cho nên luôn luôn tùy thuận tập khí phiền não của mình.

Người hiện nay không biết ăn nói, chúng ta cũng không nên trách họ, vì không có người dạy họ. Trong kinh Vô Lượng Thọ, Phật nói quá hay, bảo chúng ta nếu thật sự là một người hiểu rõ thì phải thông cảm cho tất cả chúng sanh trong xã hội hiện nay, trong kinh Phật gọi họ là “kẻ đáng thương xót”, vì sao vậy? *“Đời trước không tốt, không biết đạo đức, không có người dạy, tuyệt không trách họ.”* Người rõ lý, tuy không la rầy, quở trách họ, nhưng họ không thể không nhận quả báo, bản thân họ tạo nghiệp nhân này thì nhất định có quả báo, nhân duyên quả báo không ai có thể thay thế được, điều này ở trong kinh luận Đại, Tiểu thừa nói quá nhiều, quá nhiều. Cho nên chúng ta không thể không cẩn thận lời nói, cho dù bạn có thiện tâm, thiện ý nhưng bạn nhất định phải hiểu rõ là người nghe có thể lĩnh hội được thiện tâm thiện ý của bạn hay không? Rất nhiều chỗ, thiện tâm, thiện ý của bạn sau khi người ta nghe xong lại sinh ra hiểu lầm, họ nói bạn là ác tâm, ác ý. Trong kệ khai kinh có câu: *“Nguyện hiểu nghĩa chân thật của Như Lai”*, nói sao dễ vậy, chúng ta tu học sở dĩ không thể thành tựu, thật ra mà nói là do chúng ta hiểu lầm nghĩa chân thật của Như Lai, hiểu sai nghĩa chân thật của Như Lai, hiện tượng này quá nhiều. Chúng ta đã hiểu lầm ý của Phật, chúng ta đã hiểu sai, trong đời sống hằng ngày con người giao tiếp với nhau, chúng ta cũng thường hay hiểu sai ý của người khác, đến khi mình biết sai thì đã không kịp nữa rồi. Cho nên, nói năng không thể không cẩn thận, không thể không học tập.

Phật chỉ dạy chúng ta một nguyên tắc, nguyên tắc này vô cùng quan trọng, đó chính là “thành thật”, thành thật chính là không nói dối. Nói năng phải có chừng mực, nhất định phải lưu ý đến tình trạng hiện thực xung quanh để người nghe xong không sinh ra hiểu lầm. Cho nên, lời nói thành thật là điều mà người thế gian tin tưởng, người thế gian tôn trọng.

Ba, phát ngôn thành chứng, trời người kính mến.

Vì người khác tin tưởng bạn, tin bạn thành thật, tin bạn không nói dối, cho nên họ luôn trích dẫn lời nói của bạn, cách nói của bạn để làm chứng. Giống như chúng ta thường trích dẫn kinh điển để làm chứng, trích dẫn lời nói của đại đức xưa để làm chứng, vì họ không nói dối. Đây là loại thứ ba mà chư thiên xưng tán, *“phát ngôn thành chứng, trời người kính mến”*.

Bốn, thường dùng ái ngữ an ủi chúng sanh.

Chúng sanh bởi do mê hoặc, tùy thuận phiền não, tùy thuận tập khí, tạo tác đủ thứ bất thiện, cho nên chịu quả báo bất thiện, thường xuyên sống trong cảnh khổ nạn. Khổ nạn này không phân giàu nghèo, sang hèn, có rất nhiều người địa vị rất cao, tiền của rất nhiều nhưng đời sống vô cùng đau khổ. Sau khi có địa vị cao rồi thì bạn bè cũng không còn nữa, bạn bè không dám đến gần họ, họ tìm bạn bè để nói chuyện cũng tìm không ra. Có tiền của quá nhiều rồi thì họ từng giây từng phút đề phòng người khác hãm hại họ, cho nên ra khỏi cửa họ cũng phải nhờ rất nhiều vệ sĩ, đi lại không tự do. Bạn bè tri kỷ thật sự không còn nữa, người mà họ gặp gỡ, họ đều đề phòng: “Họ đến tìm ta có mục đích gì? Họ có ý đồ gì?” Cho nên họ thật sự trở thành một người cô đơn lẻ loi. Vì vậy người giàu thì có khổ nạn của người giàu, người nghèo khổ thì có khổ nạn của người nghèo khổ.

Nói đến khổ nạn thì mọi người đều giống nhau, chỉ có Bồ-tát có thể giúp đỡ họ. Bồ-tát ở thế gian chẳng mong cầu gì cả, không tranh với người, không cầu nơi đời, Bồ-tát có thể dùng ái ngữ để an ủi loại người này. Ái ngữ là lời nói yêu thương họ, không nhất định là dễ nghe, đối với họ có lợi ích thật sự thì đánh họ, mắng họ đều là yêu thương họ, chúng ta phải hiểu đạo lý này, đây là có tâm yêu thương thật sự. Trong xã hội ngày nay, có lẽ chỉ có cha mẹ đối với con cái là còn có tâm thương yêu, còn có ái ngữ, thầy cô đối với học sinh cũng chưa chắc có, giữa bạn bè với nhau thì càng khó. Cho nên, chúng ta ngày nay sống trong thế giới bi thảm, toàn bộ luân lý đạo đức mất hết rồi, đây là thời đại đại loạn. Trong thời đại này, chúng ta được xem là may mắn, vì trong đời quá khứ đã tu được một chút thiện căn, phước đức, nên trong đời này còn có thể nghe được Phật pháp, còn biết phải phát tâm tu hành, đây là điều vô cùng hiếm có khó gặp. Chúng ta nhất định phải giữ một niệm thiện tâm này của mình, muốn giữ một niệm thiện tâm của mình thì nhất định phải nhận thức rõ ràng.

Thế gian này rốt cuộc có tai nạn hay không? Mọi người tự mình thấy, nếu bạn có thể thông đạt hiện tượng của xã hội, cổ nhân gọi là “xét kỹ thì hiểu rõ”, bạn liền hiểu rõ ngay, cát hung họa phước rõ như lòng bàn tay. Giữa người với

người nếu thật sự đầy đủ “nhân, nghĩa, lễ, trí, tín” thì bạn ở đâu cũng có thể nhìn thấy xã hội này, thời đại này là có phước, nhà Phật gọi là phước địa, phước thành. Nhân là nhân từ, nghĩa là đạo nghĩa, lễ là lễ tiết, trí là trí tuệ, tín là thành tín, vậy thì xã hội này có phước. Ngược lại, nếu không có nhân từ, không có đạo nghĩa, vô lễ, vô trí, vô tín thì xã hội này nhất định có hung tai.

Bạn lắng lòng quan sát thật kỹ, trước tiên hãy xem từ trên lịch sử, xem quá khứ, xem các thời thịnh trị mà trong lịch sử nói, tức là thiên hạ đại trị, xã hội an định, thế giới hòa bình. Bạn thử xem xã hội đó có hiện tượng gì, rồi xem tiếp thời đại động loạn trong quá khứ, vào lúc đó nhân sự xã hội lại có hiện tượng gì. Chúng ta xem quá khứ, quá khứ là tấm gương soi, rồi lại xem hiện tượng xã hội trước mắt thì biết ngay. Tôi thường nói gốc rễ của thịnh trị hay động loạn, cát hung họa phước của xã hội là gia đình, tổ chức cơ bản của xã hội là gia đình, nếu tổ chức gia đình bị phá vỡ thì xã hội vĩnh viễn không thể nào được an định. Hạt nhân của gia đình là vợ chồng, trước đây vợ chồng là sự kết hợp của đạo nghĩa, có ân, có nghĩa, có tình, có ái, hiện nay bốn chữ này không còn nữa. Hiện nay, chúng ta thấy vợ chồng thông thường kết hợp là vì điều gì? Lợi và dục, bạn nói xem đáng sợ cỡ nào! Người nữ nhìn thấy người nam này có tiền, có thế lực, đây là lợi; người nam nhìn thấy người nữ này đáng vẻ thật xinh đẹp, đây là dục, không có ái, xã hội này có nguy không?

Ngày nay có rất nhiều người nói vợ chồng kết hợp là ái, tôi nghe thấy liền lắc đầu, bạn đâu có hiểu được ái là gì? Thế nào là tình yêu? Không có. “Không có” này là không có người dạy họ, cho nên họ không biết. Sự kết hợp của xã hội hiện nay, từ tổ chức cơ bản gia đình cho đến cả quốc gia, thế giới đều là lợi và dục, bạn nói có nguy không? Được mấy người thấy rõ nghiệp nhân quả báo ở trong đây? Lại có được mấy người chịu quay đầu? Nhà Phật thường nói “quay đầu là bờ”, một người trong chúng ta quay đầu thì một người được độ, hai người quay đầu thì hai người được độ. Mọi người không biết quay đầu, vậy chính chúng ta phải biết quay đầu để không cô phụ sự giáo huấn của Phật, Bồ-tát. Tu hành, rất nhiều cổ nhân nói là “bắt đầu từ không nói dối.” Từ đâu mà bắt đầu? Bắt đầu từ không nói dối. Điều tốt thứ năm là:

Được thắng ý lạc, ba nghiệp thanh tịnh.

“Thắng ý lạc”, nhà Phật gọi là pháp hỷ sung mãn, nhà Nho gọi là “bất diệt duyệt hồ”, “duyet” đó là thắng ý lạc, không phải là kích thích từ bên ngoài, mà là niềm vui sinh ra từ trong nội tâm, giống nước suối vậy, nó không phải đến từ bên

ngoài, đây gọi là pháp hỷ, đây là lạc đạo, cho nên “ba nghiệp thanh tịnh” là lạc rồi. Ba nghiệp thanh tịnh, Thế Tôn khai thị cho chúng ta trong kinh Vô Lượng Thọ: *“Khéo giữ khẩu nghiệp, không chê lỗi người; khéo giữ thân nghiệp, không mất luật nghi; khéo giữ ý nghiệp, thanh tịnh không nhiễm.”* Ba nghiệp này triển khai ra chính là thập thiện nghiệp đạo, thập thiện nghiệp đạo bạn thấy đều làm được rồi thì bạn sẽ được thắng ý lạc. Trong kinh luận hay nói là “thường sanh tâm hoan hỷ”, quả báo này bạn thật sự đạt được. Chư Phật Bồ-tát đạt được, các tổ sư đại đức cũng đạt được, người thật sự thọ trì đọc tụng vì người diễn nói, y giáo phụng hành đều đạt được, chỉ cần chúng ta chịu làm thì có thể đạt được, đây là sự thật. Loại hỷ lạc này có thể tiêu trừ tất cả phiền não, nghiệp tập, thiên tai nhân họa đều có thể tiêu trừ, đây là đức của ba nghiệp thanh tịnh, có thể thấy được lời nói thật sự vô cùng quan trọng.

Tôi hôm qua, chúng tôi tiếp nhận lời mời của Hiệp hội quy y Hồi giáo, có rất nhiều đồng tu chúng ta cũng đi theo. Hôm qua, họ có hỏi một số vấn đề, tôi giải đáp cho họ, các bạn nghe xong thấy thế nào? Có vừa ý hay không? Trong kinh Đại thừa, Phật đã nói với chúng ta một nguyên tắc cao nhất đó là “vào pháp môn không hai”. Pháp môn không hai, trong kinh Pháp Hoa gọi là “Phật tri Phật kiến”, trong Tông môn gọi là “minh tâm kiến tánh”. Quý vị hãy nghĩ thật kỹ, nếu Hồi giáo với Phật giáo là hai thì bạn không thể vào cửa rồi; thế xuất thế gian là hai, bạn cũng không thể vào cửa; ta với người là hai, cũng không thể vào cửa. Không hai thì chính là một, gọi là nhất chân pháp giới. Cho nên đã có hai thì vọng tưởng, phân biệt, chấp trước biến thành thập pháp giới, biến thành vô lượng vô biên pháp giới. Đến khi nào bạn có thể trở về không hai, trở về một thì vấn đề này được giải quyết, đây là nhập quả vị Phật, sự khác biệt giữa Phật với chúng sanh là chỗ này. Cho nên, tu học mà nắm vững được nguyên tắc thì tiến bộ rất nhanh, làm ngược lại nguyên tắc thì không thể vào được cửa. Thế nên, Phật nói tánh tướng không hai, nhân quả không hai, chúng sanh và Phật không hai, ta và người không hai, tất cả vạn pháp của vũ trụ nhân sinh đều là không hai, nhất định phải hiểu được nguyên lý, nguyên tắc này.

Hôm nay chúng ta tiếp tục thảo luận câu: *“Nếu xa lìa nói dối thì được tám loại pháp mà trời tán thán.”* Trong tám loại thì năm loại phía trước chúng tôi đã nói qua rồi, bây giờ chúng ta bắt đầu xem từ loại thứ sáu, kinh văn trang thứ tám, hàng thứ hai, chữ thứ hai:

Sáu, lời nói không dối lầm, tâm thường hoan hỷ.

Một người không nói dối thì lời nói của họ sẽ không có lỗi lầm. Vì sao không có lỗi lầm vậy? Họ có trí tuệ. Thường xuyên nói dối là phiền não làm chủ, tập khí làm chủ, cho nên sai lầm luôn là điều không thể tránh khỏi. Người thành thật, tâm địa chân thành thanh tịnh, không lừa dối chúng sanh, không có nói dối thì người này thường khai trí tuệ; thường khai trí tuệ thì lời lẽ đương nhiên sẽ không có lỗi lầm. “*Tâm thường hoan hỷ*”, trong Phật pháp nói là “thường sanh tâm hoan hỷ”. Niềm vui này là nhân tố quan trọng nhất đối với sức khỏe thân tâm, người xưa thường nói: “*Người gặp chuyện vui, tinh thần sáng khoái.*” Nếu người gặp phải chuyện buồn thương, đau khổ thì sức khỏe thân tâm sẽ bị tổn thương rất lớn. Người đa sầu thì chắc chắn nhiều bệnh, người tập niệm nhiều thì chắc chắn không khỏe mạnh; người khỏe mạnh nhất định là thường sanh tâm hoan hỷ, thường xuyên nhón u sầu, người này nhất định không khỏe mạnh. Cho nên, là nói dối thì được lợi ích nhiều như vậy.

Bảy, phát ngôn được tôn trọng, trời người phụng hành.

Một người thành thật, đáng tin thì những lời mà họ nói ra mọi người đều tin tưởng, đều không nghi ngờ. Chỗ này nói rất hay, không những người không nghi ngờ mà chư thiên nghe thấy cũng hoan hỷ. Thiên thần thứ bậc cấp cao, cấp thấp rất nhiều, trong kinh Phật thường nói có 28 tầng trời, thiên nhân cấp cao có năng lực ngũ thông rất mạnh, gọi là có năm loại thần thông. Trong lục thông, họ không có lậu tận thông, ngoài lậu tận thông ra thì những thần thông khác họ đều có: thiên nhãn thông, thiên nhĩ thông, tha tâm thông (trong tâm bạn nghĩ gì họ đều biết), túc mạng thông, thần túc thông (thần túc thông là biến hóa), họ chỉ không có lậu tận thông, “lậu” là phiền não, họ chưa đoạn hết phiền não, tức là nói vọng tưởng, phân biệt, chấp trước họ chưa đoạn sạch sẽ. Thế nhưng so với người ở dưới mà nói thì công phu của họ thù thắng hơn, chỉ không sánh bằng người ở trên thôi, điều này chúng ta không thể so sánh với họ được. Bởi vì vọng tưởng, phân biệt, chấp trước của chúng ta quá nặng, thế nên hoàn toàn không thông. Nói dối là phiền não, phiền não nghiêm trọng, cho nên xưa nay tổ sư đại đức khuyên người tu hành, thứ đầu tiên phải đoạn là nói dối. Những phiền não khác thì dễ đoạn, không đoạn được nói dối thì chắc chắn tập khí vọng tưởng của bạn, một điều cũng đoạn không nổi. Cái này vẫn không ngừng hoạt động, hằng ngày vẫn đang tăng trưởng, tập khí phiền não của bạn đang tăng trưởng thì nó không chỉ dừng lại ở chỗ đó, thật sự là không tiến ắt lùi. Cho nên trời người đều tôn kính, trời người cũng phụng hành. Câu sau cùng:

Tám, trí tuệ thù thắng, không ai có thể chế phục được.

Đây chính là nói biện tài vô ngại. Biện tài vô ngại có phải là do học mà có không? Không phải, biện tài vô ngại là thuộc về quả báo, quả báo này là từ trí tuệ sinh ra. Chúng ta nhất định phải hiểu rõ, phiền não nhẹ thì trí tuệ tăng trưởng. Hay nói cách khác, phiền não nặng thì sẽ ít trí tuệ, phiền não nhẹ thì trí tuệ tăng trưởng. Chúng ta muốn khai trí tuệ thì không thể không đoạn phiền não. “*Trí tuệ thù thắng*” thì biện tài vô ngại. “*Không ai có thể chế phục*”, “không ai có thể” ở đây là những ai vậy? Là người chưa đoạn tập khí phiền não, họ không có năng lực biện luận với bạn.

Năm xưa, Thích-ca Mâu-ni Phật còn ở đời, ngài muốn độ ngoại đạo. Trong kinh Phật nói, xã hội thời đó có 96 hạng ngoại đạo nổi tiếng. Nói ngoại đạo không phải là hủy báng người, không phải hạ thấp người. Định nghĩa của hai chữ “ngoại đạo” này trong kinh Phật nói với chúng ta rất rõ ràng, “cầu pháp ngoài tâm” thì gọi là ngoại đạo. Chúng ta tự mình phải kiểm điểm, phải phản tỉnh thật kỹ, chúng ta có phải là cầu pháp ngoài tâm hay không? Nếu cầu pháp ngoài tâm thì đó là ngoại đạo, chữ “ngoại đạo” này trong nhà Phật có thuật ngữ gọi là “ngoại trong cửa”, tức là ngoại đạo trong cửa Phật. Tuy học Phật, quy y thọ giới rồi mà vẫn cầu pháp ngoài tâm. Hay nói cách khác, đối với kinh điển của Phật không hề thâm nhập, không hiểu rõ nghĩa lý của kinh giáo, niệm niệm vẫn còn bị sự ảnh hưởng của cảnh giới bên ngoài, đây đều là ngoại đạo, cho nên ý nghĩa của ngoại đạo thật rộng vô cùng.

Ngược lại với ngoại đạo là “nội học”, Phật pháp bắt đầu học từ đâu vậy? Từ bên trong, bên trong là tâm tánh. Hay nói cách khác, bên trong là năng hiện, năng biến; bên ngoài là sở hiện, sở biến. Năng hiện, năng biến là thật; sở hiện, sở biến là giả. Bạn đi cầu ở phía giả đó thì đến năm nào bạn mới có thể thấy đạo? “Thấy đạo” này chính là bạn nhìn thấy tâm tánh, tông môn gọi là minh tâm kiến tánh, kiến tánh thì mới vào cửa, nhà Phật thường nói “vào cửa Đại thừa”, khoảng cách đường nhập thất vẫn còn khá xa vời. Vào cửa này trong kinh Hoa Nghiêm chính là Sơ trụ Bồ-tát, Hoa nghiêm là viên giáo, Sơ trụ Bồ-tát của viên giáo mới vào cửa. Hay nói cách khác, Bồ-tát quả vị Thập tín của Viên giáo vẫn chưa vào cửa, nhưng họ đã đến gần rồi, họ đang hướng về cửa lớn này, tuy không sai đường nhưng họ vẫn chưa đến được cửa lớn. Bước tiếp một bước nữa thì gọi là Sơ trụ Bồ-tát. Vẫn chưa vào cửa, vẫn còn ngoài cửa thì là Bồ-tát địa vị Thập tín. Nhà Phật nói thứ bậc, vào cửa mới được xem là lấy được học vị, cho nên Thập tín Bồ-tát chưa có thứ bậc, Sơ trụ Bồ-tát trở lên mới có thứ bậc.

Từ đó cho thấy, Phật pháp là phải cầu từ bên trong, cầu ở nơi mình, không cầu ở người. Sự thù thắng của Phật pháp, quả thật mà nói thì phương pháp nội chứng quá hay, trực tiếp ổn thỏa, nó không vòng vo, trực tiếp dạy chúng ta chứng từ bên trong. Thế nhưng chúng ta vẫn luôn không hiểu được ý của Phật, không hiểu vì sao Phật dạy chúng ta phương pháp như vậy, cho nên trong vô ý hay hữu ý, tư tưởng ngôn hạnh của chúng ta hoàn toàn tương phản với những gì Phật đã nói. Đây là nguyên nhân đích thực mà chúng ta không thể chứng quả, không thể vào cửa. Nếu chúng ta hiểu được ý của Phật, biết đó là phương tiện thiện xảo của ngài, như lý như pháp mà tu học thì trong một đời này khế nhập cảnh giới không phải là việc khó.

Trở lại vấn đề hiện nay, Phật dạy chúng ta không nói dối, chúng ta có thể làm được không? Khó quá, không làm được, vô tình hay cố ý đã làm ngược lại. Nguyên nhân gì không làm được vậy? Không chịu quên cái ta, nếu ta nói lời chân thật thì sẽ bất lợi cho ta. Bạn xem xem, luôn có cái ta ở đó thì cửa ải này không thể đột phá. Trong kinh Bát-nhã, Phật nhiều lần nói với bạn: “Không tương ta, không tương người, không tương chúng sanh, không tương thọ giả”, tại sao bạn vẫn kiên cố chấp trước ta vậy? Chư Phật Bồ-tát vì sao dám nói lời chân thật? Vì các ngài “không có ta”. Hay nói cách khác, không có lợi và hại, các ngài nói lời chân thật. Phàm phu chúng ta khởi tâm động niệm, cái đầu tiên là có lợi và hại, cho nên tuy biết rõ mà vẫn phạm. Biết rõ mà vẫn phạm là ngu si, là vô minh, sự tổn thất của bạn thật quá lớn, còn lợi ích mà bạn đạt được thì quá nhỏ. Bạn tổn thất ở chỗ nào? Minh tâm kiến tánh bị tổn thất mất rồi, bạn nghĩ xem tổn thất này bao lớn? Cho nên, nếu chúng ta thật sự biết sự lợi hại, được mất thì bạn chắc chắn sẽ thuận theo lời giáo huấn của Phật.

Trong Hồi giáo, tổng kết của Hồi giáo, đây là do chính họ nói, tổng kết của Hồi giáo chỉ có hai câu nói: “Thuận theo chân chủ, hòa mục đối người”, so với nhà Phật nói không hề khác biệt. Trong Phật pháp chúng ta thường nói “thuận theo tánh đức”, còn họ nói “thuận theo chân chủ”. Không sai, tánh đức chính là chân chủ, chân là không giả, chỉ có tự tánh là chân thật. “Chủ” đó của họ là chủ tử, chủ tử là gì? Chính là trong Hoa Nghiêm nói năng hiện, năng biến, “duy tâm sở hiện, duy thức sở biến”, tất cả chúng sanh trong hư không pháp giới đều do tâm tánh biến hiện ra. Nhà Phật gọi là “tâm tánh”, còn họ gọi là “chân chủ”, tuy danh xưng khác nhau nhưng ý nghĩa là một.

Quý vị thử nghĩ, trong hư không pháp giới có biết bao tộc loại khác nhau, có biết bao tôn giáo khác nhau, có biết bao nền văn hóa khác nhau, có biết bao

phương thức sống khác nhau, toàn là tâm hiện thức biến. Phật ở trong Đại kinh đã nói rất nhiều lần, lìa khỏi tánh thức thì không một pháp nào có thể đạt được. Cho nên, trong tông Pháp Tướng Duy Thức nói về duy thức, “duy” là độc nhất, giống với tôn giáo của họ, họ nói “chỉ duy nhất một chân thân”, tông Pháp Tướng nói “tánh thức là duy nhất”. Cho nên nếu bạn hiểu thông một chút thì đó chẳng phải là cùng một sự việc hay sao?

Phần không giống thì hôm qua tôi đã giải thích với họ là do tập quán sinh hoạt của chúng ta không như nhau, hoàn cảnh địa lý cư trú của chúng ta không giống nhau. Người Singapore ở vùng nhiệt đới, người Siberia ở vùng hàn đới, phương thức sống không như nhau, ở nơi đây mặc quần áo mỏng, ở nơi đó mặc quần áo da. Đây là hoàn cảnh địa lý không giống nhau, phương thức sinh hoạt không như nhau, lịch sử văn hóa không như nhau, khác nhau là ở chỗ này. Chúng ta đến phương Bắc, chúng ta mặc quần áo này cũng không được, cũng phải mặc quần áo dày, họ đến nơi đây thì quần áo dày cũng phải thay ra, mặc quần áo mỏng, đây chính là nhập gia tùy tục. Khác nhau là ở những chỗ này, đây là chuyện nhỏ, là tiểu tiết, không phải căn bản. Căn bản là giống nhau, mục đích là giống nhau, mục đích đều là muốn dạy chúng ta sống thoải mái, sống hạnh phúc, mục đích hoàn toàn giống nhau. Thế mới hiểu được vì sao giáo pháp không như nhau, cách thức không giống nhau, tất cả đều có nguyên nhân.

Cho nên, cái mà nhà Phật cầu không có gì khác, cái mà nhà Phật cầu là trí tuệ, triệt để hiểu rõ thông đạt chân tướng của vũ trụ nhân sinh, trong kinh Bát-nhã gọi là “thật tướng các pháp”. Người thật sự thông đạt hiểu rõ, trong nhà Phật gọi họ là Phật-đà, gọi họ là Bồ-tát, trong những tôn giáo khác gọi là thần, gọi là thánh nhân, gọi là sứ giả của thần, tên gọi không như nhau nhưng thực chất không hề khác nhau. Phật pháp trọng thực chất, không trọng hình thức, cho nên Phật pháp rất dễ thông hiểu với những tôn giáo khác; nếu trọng hình thức mà lơ là thực chất, vậy thì rất khó thông hiểu nhau, chúng ta cũng phải hiểu rõ đạo lý này. Khai trí tuệ rồi thì sẽ viên dung, cho nên trong kinh Lăng-nghiêm gọi sự tu hành chứng quả của 25 vị Bồ-tát là “viên thông”, 25 vị ai nấy đều viên thông, cho nên vị nào cũng đứng đầu, không ai đứng thứ hai. Thông rất quan trọng, viên thông thì càng diệu hơn. Điều thứ tám tôi đã giảng xong.

Nếu có thể hồi hướng đạo Vô thượng chánh đẳng chánh giác, tương lai thành Phật sẽ được chân thật ngữ của Như Lai.

Đây là được tướng hảo trên quả địa Như Lai, chân thật ngữ của Như Lai là từ nghiệp nhân không nói dối này mà có. Nếu từ trên tướng mà nói thì được tướng lưỡi rộng dài của Như Lai, đó là nói từ trên tướng. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây.